

Katedra mezinárodních vztahů a evropských studií
Fakulta sociálních studií
MASARYKOVA UNIVERZITA
Joštova 10, 602 00 Brno, Česká republika

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

MEBn5001 Teorie bezpečnosti a metodologie syllabus

Určení:	prezenční studium, magisterský studijní program, akademický rok 2019/2020, podzimní semestr
Výuka:	čtvrtek 14:00-15:30, místnost 34
Počet kreditů:	8
Ukončení:	zkouška
Vyučující:	<i>Mgr. Petr Ocelík, Ph.D.</i> Katedra mezinárodních vztahů a evropských studií <i>Mgr. Nikita Minin</i> Katedra mezinárodních vztahů a evropských studií
Cvičící:	<i>Mgr. Petr Ocelík, Ph.D.</i> <i>Mgr. Nikita Minin</i>
Kontaktní osoba:	<i>Mgr. Petr Ocelík, Ph.D.</i> (petr.ocelik@gmail.com) Pro semináře a seminární přípravy: <i>Mgr. Nikita Minin</i> (nikita.minin@mail.muni.cz)

1. Cíle kurzu

V kurzu se studenti seznámí s hlavními teoretickými přístupy k bezpečnosti v disciplíně mezinárodních vztahů (MV). Cílem kurzu je stručně představit historický vývoj pojmu bezpečnosti v MV, odlišné způsoby (např. z hlediska pozice aktéra či typu referenčního objektu) konceptualizace tohoto pojmu a demonstrovat propojení tohoto/těchto konceptu/ů s teoriemi MV. To vše s důrazem na energetická témata. Úvod kurzu se zaměřuje dvěma dominantním, tradičním, přístupům k MV, realismu a liberalismu. A dále na nich založených pojetích energetické bezpečnosti, tj. strategickému a tržnímu přístupu. Následující přednášky jsou zaměřeny na revizionistické přístupy k bezpečnosti. Postupně je představen sociální konstruktivismus – coby sociální teorie i systémová teorie mezinárodních vztahů, kodaňská škola a teorie sekuritizace, vybrané koncepty pařížské školy založené na sociologii Pierra Bourdieua, současné interpretace Marxismu, velšská škola kritických bezpečnostních studií, a nakonec nový materialismus, který rozvíjí myšlení Bruno Latoura. Studenti tak získají komplexní vhled do problematiky (energetické) bezpečnosti v teoriích mezinárodních vztahů, který jim umožní s jednotlivými koncepty a teoriemi nakládat informovaným a tvůrčím způsobem. Velmi důležité je přitom zapojení studentů v rámci semináře, v němž si formou diskuse studenti jednotlivé argumenty, koncepty, teorie atd. aktivně osvojují.

Po absolvování kurzu by studenti měli být schopni:

1. porozumět obecným charakteristikám jednotlivých přístupů k bezpečnosti v kontextu teorií MV;
2. posoudit využitelnost jednotlivých přístupů ve vztahu k aktuálním problémům proměňujícího se mezinárodního prostředí;
3. použít jednotlivé přístupy ke kritické reflexi a analýze témat v oblasti mezinárodní bezpečnosti a energetické bezpečnosti.

Důležité upozornění k podvodnému plnění studijních povinností

Výuka na FSS MU předpokládá, že studenti znají studijní předpisy a že se nedopouštějí podvodného plnění studijních povinností, zejména opisování u zkoušek a plagiátorství, tedy vydávání cizích myšlenek za vlastní a přebírání myšlenek jiných autorů bez uvedení autorství. Plagiátorství patří k nejzávažnějším etickým proviněním v akademickém prostředí, popírá poslání univerzity i smysl studia. Z právního hlediska je plagiátorství krádeží cizího duševního vlastnictví.

Podvodné plnění studijních povinností nemůže být za žádných okolností na FSS tolerováno. Každý případ podvodného chování bude trestán nejpřísnější sankcí, a to **nepodmínečným vyloučením ze studia**. Studentům doporučujeme co nejdůkladněji se seznámit s problémem plagiátorství a se způsoby, jak se mu vyhnout.

2. Organizace kurzu a podmínky jeho absolvování

Kurz proběhne formou přednášek a navazujících seminářů (struktura kurzu detailněji viz dále). **Účast na přednáškách** je doporučena, nikoli povinná. **Aktivita** studentů na **seminářích** bude bodově hodnocena. Každý student přednese **prezentaci** v rámci některého ze seminářů. Poslední částí hodnocení je **závěrečná zkouška** (hodnocení detailněji viz dále).

Nedílnou součástí kurzu je závěrečná **evaluace formou on-line dotazníku**.

2.1 Seminář (58 %)

Plnohodnotné zapojení studentů do práce v semináři vyžaduje, aby si do každého semináře k danému datu, vypracovali seminární přípravu (position paper) na základě zadané povinné literatury a případně také doporučené a další literatury. **Seminární příprava musí mít 3 části:** (1) reflexi/polemiku; (2) otázky do diskuse (alespoň tři); a (3) seznam literatury. **Příprava bude psána v anglickém jazyce.** Příprava zahrne všechny texty zadané v povinné literatuře s výjimkou textů označených jako „pouze četba“. **Rozsah části (1) musí být striktně alespoň 3600 znaků včetně mezer** (jedná se tedy o minimální rozsah přípravy bez (2) otázek a (3) seznamu literatury). Horní hranice rozsahu části (1) je 4500 znaků včetně mezer.

Přípravy budou vypracovány pro **setkání (2) až (9) a (11) až (13)**; tj. celkem 11 příprav. Za přípravu je možné získat **nejvýše 3 body** (celkem tedy **33 bodů**). Svoji přípravu student odešle elektronicky **nejpozději 2 dny před konáním semináře** (tj. do pondělní půlnoci včetně) do příslušné „odevzdávací“. Z textu musí být patrné, kdo je autorem, a na který seminář je příprava zpracovávána. Formální požadavky **viz vzor** v organizačních pokynech. Soubor bude pojmenován v tomto formátu: `Prijmeni_cislo` (např. `Novakova_3`).

Hodnocena bude také **aktivita v semináři**. Student může v jednom semináři získat **nejvýše 2 body** (celkem tedy **22 bodů**). Hodnoceny jsou pouze původní příspěvky do debaty, které rozvíjejí a posouvají diskuzi (tj. nikoli příspěvky jako: „To jsem chtěl říct také, myslím, že kolega to vystihl“).

2.3 Prezentace (11 %)

Součástí kurzu je prezentace (**max. 5 minut**), jejímž obsahem bude ukázka aplikace vybrané teorie či konceptu na konkrétní energeticky rámovaný problém. Prezentace by měla sledovat formu **konferenčního příspěvku**. Musí být zpracována v **textové formě** (detaily viz níže). K tématům prezentací se **studenti přihlásí prostřednictvím online seznamu témat**, který jim bude zaslán emailem nejpozději během prvního týdne semestru.

Prezentaci je nutné odevzdat **nejpozději 2 dny před jejím konáním** do příslušné „odevzdávací“. Rozsah textové formy prezentace by se měl pohybovat cca mezi 5400 až 7200 znaky (bez seznamu literatury). Text bude splňovat standardní formální požadavky kladené na seminární práci. **Textová forma prezentace bude v anglickém jazyce. Odevzdání textové formy prezentace je povinné.** Soubor bude pojmenován v tomto formátu: `Prijmeni_prezentace` (např.

Novakova_prezentace). Užití Power Pointu či jiných prezentačních nástrojů je možné jen pokud je z hlediska prezentace klíčové zobrazovat grafický materiál (grafy, mapy, obrázky apod.).

Za řádně odevzdanou a přednesenou prezentaci lze získat nejvýše **10 bodů**. Hodnocení bude reflektovat **(1) naplnění daného tématu** (4 body), **(2) přidanou hodnotu** prezentace v porovnání se zadanou literaturou (4 body), **(3) prezentaci příspěvku a naplnění formálních požadavků** textové jeho formy (2 body). Zbývající studenti jsou povinni se s obsahem prezentace v rámci přípravy seznámit tak, aby byli schopni (v několika bodech) definovat vlastní pozici vůči textu. Povinná literatura nesmí být použita jako **jediný** hlavní zdroj příspěvku (jedním z účelů prezentace je dohledat k tématu alternativní a doplňující informace).

Prezentace proběhnou vždy v úvodu příslušného semináře. Ústní prezentace proběhne v češtině.

2.4 Závěrečná zkouška (32 %)

Závěrečná zkouška se bude sestávat z **6 otevřených otázek** (každá hodnocena 0–5 body) v rozsahu zadané povinné literatury a odpřednášené látky témat **(1) až (9)** a **(11) až (13)**. Doba trvání zkoušky je **60 minut**. Nejvýše je tak možné získat **30 bodů**.

Pro **úspěšné dokončení kurzu** je závěrečnou zkoušku nutné absolvovat alespoň na **33 %**, tj. **10 bodů**.

V případě, že student získá **více než 25 bodů**, zvýší se jeho celkové hodnocení o jeden stupeň; a to s výjimkou dvou situací: (1) bodový zisk bez této „prémie“ již odpovídá hodnocení A; (2) bodový zisk bez této „prémie“ odpovídá hodnocení F.

Termíny zkoušek budou oznámeny v posledním týdnu semestru.

Otázky budou zaměřeny především na probírané koncepty/teorie a (typicky) rovněž jejich aplikace na modelový případ. Např.: *Vysvětlete koncept sekuritizace a uveďte jeho modelovou aplikaci.*

2.5 Hodnocení

Výsledné hodnocení studenta bude stanoveno na základě součtů bodových zisků z následujících úkolů:

- (1) **aktivita na semináři: 22 bodů**
- (2) **seminární příprava: 33 bodů**
- (3) **prezentace: 10 bodů**
- (4) **závěrečná zkouška: 30 bodů**

Celkem je možno dosáhnout **95 bodů**

A – Výborně	88–95 bodů
B – Velmi dobře plus	82–87 bodů
C – Velmi dobře	77–81 bodů
D – Dobře plus	71–76 bodů
E – Dobře	60–70 bodů
F – Neprospěl	méně než 60 bodů

3. Osnova kurzu

(1) Organizace kurzu / Koncepty a teorie: proč jsou důležité (19. IX. 2019)

Úvodní setkání nezahrnuje seminář, a tedy ani seminární přípravu. Závěrečná část bude nicméně vedena formou diskuse nad literaturou.

Povinná literatura:

- Cuita, F. (2010). Conceptual notes on energy security: total or banal security? *Security dialogue*, Vol. 41, No. 2, pp. 123-144. Accessible from SAGE database. **(Pouze četba)**.
- Hollis, M. & Smith, S. (1990). *Explaining and Understanding International Relations*. Clarendon Press, chapters 1, 3, 4. **(Pouze četba)**.

Doporučená literatura:

- Achenbach, J. (2006). The Tempest. *The Washington Post*. Accessible from: http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2006/05/23/AR2006052301305_pf.html
- Chester, L. (2010). Conceptualising energy security and making explicit its polysemic nature. *Energy policy*, Vol. 38, No. 4. Accessible from ScienceDirect.com database.
- Marsh, D. & Stoker, G. (2002, Eds.) *Theory and Methods in Political Science*. Hampshire: Palgrave Macmillan, pp. 17-41.
- Epstein, M. Introduction to the Philosophy of Science. In: Seale, C. (2012, Ed.). *Researching Society and Culture*. Thousand Oaks: SAGE.
- Gallie, W. B. (1956). *Essentially contested concepts*. Meeting of the Aristotelian Society. London: Bedford Square, 21: London, W.C.1.
- Gerring, J. (1999). What Makes a Concept Good? *Polity*, Vol. 31, No. 3. Accessible from Jstor database.
- Van Evera, S. (1995). *Guide to Methods for Students of Political Science*. Ithaca: Cornell University Press, pp. 7-15.
- Wight, C. (2006). *Agents, Structures and International Relations: Politics as Ontology*. Cambridge University Press.

(2) Realismus: strategický přístup a rovnováha moci (26. IX. 2019)

Povinná literatura:

- Dunne, T. & Schmidt, B. Realism. In: Baylis, J. & Smith, S. (2001, Eds.). *The Globalization of World Politics*. Oxford: Oxford University Press, pp. 141-161. **(Pouze četba)**.
- Klare, M. T. There Will Be Blood: Political Violence, Regional Warfare, and the Risk of Great-Power Conflict over Contested Energy Sources. In: Luft, G. & Korin, A. (2009, Eds.). *Energy Security Challenges for the 21st Century: A Reference Handbook*. Praeger.
- Waltz, K. (1979). *Theory of International Politics*. Boston: McGraw-Hill, pp. 116-123.

Doporučená literatura:

- Baghat, G. Summer (2003). *The new geopolitics of oil: The United States, Saudi Arabia, and Russia*. Foreign Policy Research Institute, Elsevier Science Limited.
- Baldwin, D. A. (1997). The concept of security. *Review of International Studies*, Vol. 23, No. 1, pp. 5-26. Accessible from:
http://www.rect.muni.cz/summerschool/International_Security/Module%201/baldwin.pdf
- Česnakas, G. (2010). Energy resources in foreign policy: a theoretical approach. *Baltic Journal of Law & Politics*, Vol. 3, No. 1.
- James, L. & Morgan, P. (1999). *Security Studies Today*. Cambridge: Polity Press.
- Klare, M. T. (2008). *Rising Powers, Shrinking Planet: The New Geopolitics of Energy*. Transcription of conference. Accessible from:
http://www.carnegiecouncil.org/studio/multimedia/20080514/0041.html/_res/id=sa_File1/Rising_Powers_Shrinking_Planet.pdf
- Mearsheimer, J. (2001). *The tragedy of great power politics*. W. W. Norton & Company.
- Pascual, C. & Zambetakis, E. The Geopolitics of Energy. From Security to Survival. In: Pascual, C. & Elkind, J. (2009, Eds.). *Energy Security. Economics, Politics, Strategies, and Implications*. Washington D.C.: Brookings Institution Press.
- Walt, S. (1991). The Renaissance of Security Studies. *International Studies Quarterly*, Vol. 35, No. 2, pp. 211-239. Accessible from Jstor database.
- Waltz, K. (1979). *Theory of international politics*. Boston: McGraw-Hill.
- Wolfers, A. (1952). "National Security" as an Ambiguous Symbol. *Political Science Quarterly*, Vol. 67, No. 4, pp. 481-502. Accessible from Jstor database.

Populární kultura (realismus):

- Kroeker, A. (2003). *Star Trek Enterprise: The Expanse* (S02E26).
- Kroeker, A. (2003). *Star Trek Enterprise: The Xindi* (S03E01).
- Landau, L. (1996). *Star Trek Voyager: Alliances* (S02E14).
- Lobl, V. (1998). *Star Trek Deep Space Nine: In the Pale Moonlight* (S06E19).
- Spielberg, S. (2015). *Bridge of Spies*.

(3) Liberalismus: tržní přístup a interdependence (3. X. 2019)

Povinná literatura:

- Dunne, T. Liberalism. In: Baylis, J. & Smith, S. (2001, Eds.). *The Globalization of World Politics*. Oxford: Oxford University Press, pp. 162-181. **(Pouze četba)**.
- Fettweis, Ch. J. No Blood for Oil: Why Resource Wars are Obsolete. In: Luft, G. & Korin, A. (2009, Eds.). *Energy Security Challenges for the 21st Century: A Reference Handbook*. Praeger.
- Keohane, R. & Nye, J. (2001). *Power and interdependence* (3rd ed.). New York: Longman, chapters 1 a 2. Accessible in FSS library.

Doporučená literatura:

- Adelman, M. A. (1973). *The World Petroleum Market*. John Hopkins University Press.
- Belyi, A. (2009). Reciprocity as a factor of the energy investment regimes in the EU-Russia energy relations. *Journal of World Energy Law & Business*, Vol. 2, No. 2. Accessible from: https://www.kent.ac.uk/politics/carc/research/eeag/papers/117JWELB_A_Belyi.pdf
- Binhack, P. & Tichy, L. (2012). Asymmetric interdependence in the Czech-Russian Relations. *Energy Policy*, Vol. 12, No. 6. Accessible from ScienceDirect.com database.
- Carter, E. & Nivola, P. Making Sense of „Energy Independence“. In: Elkind, J. & Pascual, C. (2009, Eds.). *Energy security: Economics, Politics, Strategies, and Implications*. Brookings Institution Press.
- Nordhaus, W. (2009). *The Economics of an Integrated World Oil Market*. Keynote Address at International Energy Workshop.
- Nye, J. (2006). The Wrong Way to Think About Oil. *Project Syndicate*.
- Prange-Gstöhl, H. (2009). Enlarging the EU's internal energy market: Why would third countries accept EU rule export? *Energy policy*, Vol. 37, No. 12.
- Reuveny, R., & Kang, H. (1998). Bilateral trade and political conflict/cooperation: Do goods matter? *Journal of Peace Research*, Vol. 35, No. 5.
- Yergin, D. (2006). Ensuring Energy Security. *Foreign Affairs*, Vol. 85, No. 2. Accessible from: http://www.un.org/ga/61/second/daniel_yergin_energysecurity.pdf

Populární kultura (liberalismus):

- Lucas, G. (1999). *Star Wars. Episode I: The Phantom Menace*.
- Lucas, G. (2002). *Star Wars. Episode II Attack of the Clones*.
- Lucas, G. (2005). *Star Wars. Episode III Revenge of the Sith*.

(4) Revizionistické přístupy k bezpečnosti v mezinárodních vztazích (10. X. 2019)

Povinná literatura:

- Baylis, J. International and global security in the post-cold war era. In: Baylis, J. & Smith, S. (2001, Eds.). *The Globalization of World Politics*. Oxford: Oxford University Press, pp. 253-276. (**Pouze četba**).
- Baldwin, D. A. (1995). Security studies and the end of the cold war. *World Politics*, Vol. 48, No. 1, pp. 117-141. Accessible from Jstor database.
- Jackson, R. (2012). *How I was radicalized, or, the effect of opening your eyes*. Accessible from: <https://richardjacksonterrorismblog.wordpress.com/2012/10/29/how-i-was-radicalized-or-the-effects-of-opening-your-eyes>

Doporučená literatura:

- Buzan, B. & Hansen, L. (2009). *The Evolution of International Security Studies*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Daniel, J. & Turcsányi, R. (2015). *The Challenges of Central European Security: Critical Insights*. Brno: Masarykova univerzita. Accessible from: http://www.globalpolitics.cz/wp-content/uploads/2015/04/Challenges_of_central_european_security.pdf
- Huysmans, J. (1998). Security! What do you mean? From concept to thick signifier. *European Journal of International Relations*, Vol. 4, No. 2, pp. 226-255. Accessible from SAGE database.
- Kolodziej, E. A. (1992). What is security and security studies? Lessons from the cold war. *Contemporary Security Policy*, Vol. 13, No. 1, pp. 1-31. Accessible from Taylor and Francis database.
- Krause, K. & Williams, M. (1996). Broadening the Agenda of Security Studies: Politics and Methods. *Mershon International Studies Review*, Vol. 40, No. 2, pp. 229-254. Accessible from Jstor database.
- Peoples, C. & Vaughan-Williams, N. (2010). *Critical security studies. An introduction*. London and New York: Routledge.
- Shaw, M. (1993). There is no such thing as society: Beyond individualism and statism in international security studies. *Review of International Studies*, Vol. 19, No. 2, pp. 159-175. Accessible from Jstor database.

(5) Současné interpretace Marxismu (17. X. 2019)

Povinná literatura:

- Marsh, D. & Stoker, G. (2002, Eds.). *Theory and Methods in Political Science*. Hampshire: Palgrave Macmillan, pp. 153-171.
- Gilpin, R. (1986). *The Political Economy of International Relations*. Princeton: Princeton University Press, pp. 34-41, 50-64.

Doporučená literatura:

- Cox, R. W. (1981). Social Forces, States and World Orders: Beyond International Relations Theory. *Millennium: Journal of International Studies*, Vol. 10, No. 2. Accessible from SAGE database.
- Gill, S., Law, D. (1988). *The Global Political Economy: Perspectives, Problems, and Policies*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press.
- Gilpin, R. (1986). *The Political Economy of International Relations*. Princeton: Princeton University Press, pp. 65-117.
- Hinnebusch, R. (2003). *The International Politics of the Middle East*. Manchester and New York: Manchester University Press.
- Wallerstein, I. (1984). *The Politics of the World-Economy: The States, the Movements and the Civilizations*. Cambridge University Press.

Populární kultura (Marxismus, velšská škola a kritické teorie)

- Bertolucci, B. (1970). *Il Conformista*.
- Blomkamp, N. (2009). *District 9*.
- Blomkamp, N. (2013). *Elysium*.
- Burger, N. (2014). *Divergent*.
- Cuarón, A. (2018). *Roma*.
- Joon-ho, B. (2019). *Parasite*.
- Lang, F. (1927). *Metropolis*.
- Niccol. A. (2011). *In Time*.
- Windell, T. (2000). *Star Trek Voyager: Critical Care (S07E08)*.

(6) Velšská škola: strukturální omezení a emancipace (24. X. 2019)

Povinná literatura:

- Booth, K. (1991). Security and Emancipation. *Review of International Studies*, Vol. 17, No. 4, pp. 313-326. Accessible from Jstor database. **(Pouze četba)**.
- Oels, A. From Securitization of Climate Change to Climatization of the Security Field: Comparing Three Theoretical Perspectives. In: Scheffran, J., Brzoska, M., Brauch H. G., Link, P. M., and Schilling, J. (2012, Eds.). *Climate Change, Human Security and Violent Conflict*. Vol. 8 of the series Hexagon Series on Human and Environmental Security and Peace, pp. 185-205.
- Olowaniyi, O. O. (2010). Oil and Youth Militancy in Nigeria's Niger Delta Region. *Journal of Asian and African Studies*, Vol. 43, No. 3, pp. 309-325. Accessible from SAGE database.

Doporučená literatura:

- Booth, K. (2007). *Theory of World Security*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cox, R. W. (1981). Social Forces, States and World Orders: Beyond International Relations Theory. *Millennium: Journal of International Studies*, Vol. 10, No. 2. Accessible from SAGE database.
- Cox, R. W. (2010). Robert Cox on World Orders, Historical Change, and the Purpose of Theory in International Relations. Theory Talky #37: Robert Cox. Accessible from: <http://www.theory-talks.org/2010/03/theory-talk-37.html>
- Cuita, F. & Klinke, I. (2010). Lost in conceptualization: reading the "new Cold War" with critical geopolitics. *Political Geography*, Vol. 29, No. 6. Accessible from ScienceDirect.com database.
- Galtung, J. (1969). Violence, Peace, and Peace Research. *Journal of Peace Research*, Vol. 6, No. 3. Accessible from Jstor database.
- Human Security Now. Final Report. (2003). *Commission on Human Security*. New York. Accessible from: <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/91BAEEDBA50C6907C1256D19006A9353-chs-security-may03.pdf>
- King, G. & Murray, Ch. J. (2002). *Rethinking Human Security*. *Political Science Quarterly*, Vol. 116, pp. 585–610. Accessible from Wiley database.
- O'Tuathail, G. (1996). *Critical geopolitics: the politics of writing global space (Barrows lectures)*. University of Minnesota press.

Populární kultura (Marxismus, velšská škola a kritické teorie)

- Bertolucci, B. (1970). *Il Conformista*.
- Blomkamp, N. (2009). *District 9*.
- Blomkamp, N. (2013). *Elysium*.
- Burger, N. (2014). *Divergent*.
- Cuarón, A. (2018). *Roma*.
- Joon-ho, B. (2019). *Parasite*.
- Lang, F. (1927). *Metropolis*.
- Niccol. A. (2011). *In Time*.
- Windell, T. (2000). *Star Trek Voyager: Critical Care (S07E08)*.

(7) Sociální konstruktivismus (31. X. 2019)

Povinná literatura:

- Searle, J. (1995). *The Construction of Social Reality*. London: Penguin Group, chapter 1. **(Pouze četba)**.
- Wendt, A. Anarchy is what States make of it. *The Social Construction of Power Politics. International Organization*, Vol. 46, No. 2, pp. 391-425. Accessible from Jstor database.
- Wendt, A. (1999). *Social Theory of international Politics*. Cambridge: Cambridge University Press, pp. 246-259.

Doporučená literatura:

- Berger, P. L. & Luckmann, T. (1966). *The Social Construction of Reality*. London: Penguin Books.
- Huysmans, J. (2002). Defining Social Constructivism in Security Studies: The Normative Dilemma of Writing Security. *Alternatives*, Vol. 27. pp. 41-62.
- Katzenstein, P. J. (1996). *The Culture of National Security*. New York: Columbia University Press.
- Ocelík, P. & Osička, J. (2014). The framing of unconventional natural gas resources in the foreign energy policy discourse of the Russian Federation. *Energy Policy*, Vol. 72. Accessible from ScienceDirect.com database.
- Ocelík, P., Osička, J., Zapletalová, V., Černocho, F., Dančák, B. (2017). Local opposition and acceptance of a deep geological repository of radioactive waste in the Czech Republic: A frame analysis. *Energy Policy*, Vol. 105, pp. 458-466.
- Searle, J. (1995). *The Construction of Social Reality*. London: Penguin Group.
- Weldes, Y. (1996). Constructing National Interest. *European Journal of International Relations*, Vol. 2, No. 3. Accessible from SAGE database.
- Wendt, A. (1999). *Social Theory of international Politics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ziegler, Ch. E. (2013). Energy Pipeline Networks and Trust: The European Union and Russia in Comparative Perspective. *International Relations*, Vol. 27. Accessible from SAGE.

Populární kultura (sociální konstruktivismus)

- Kolbe, W. (1991). *Star Trek Next Generation: Darmok (S05E02)*.
- Lorraine, L. (2012). *The Other Son*.
- Villeneuve, D. (2016). *Arrival*.

(8) Kodaňská škola: bezpečnostní komplex a teorie sekuritizace (7. XI. 2019)

Povinná literatura:

- Buzan, B., Waeber, O., and Wilde, J. (1997). *Security: New Framework for Analysis*. Lynne Rienner Publishers, Inc., chapter 2. Accessible in FSS library.
- Szulecki, K. & Kusnir, J. (2017). *Energy security and energy transition – securitisation in the electricity sector*. Draft manuscript written for the edited volume „Energy Security in Europe: Divergent Perceptions and Policy Challenges“. Accessible from: <https://www.researchgate.net/project/When-energy-becomes-security-The-Copenhagen-School-meets-energy-studies/update/595cd50d1042bf83f34c7bac>

Doporučená literatura:

- Buzan, B. & Waeber, O. (2003). *Regions and Powers: The Structure of International Security*. Cambridge University Press.
- Buzan, B., Waeber, O., and Wilde, J. (1997). *Security: New Framework for Analysis*. Lynne Rienner Publishers, Inc.
- Christou, O. (2013). Energy securitization and desecuritization in the New Middle East. *Security Dialogue*, Vol. 44, No. 5-6, pp. 507-522. Accessible from SAGE database.
- Kirchner, E. & Berk, C. (2010). European Energy Security Co-operation: Between Amity and Enmity. *Journal of Common Market Studies*, Vol. 48, Issue 4. Accessible from Wiley database.
- McDonald, M. (2008). Securitization and the Construction of Security. *European Journal of International Relations*, Vol. 14, No. 4. Accessible from SAGE database.
- Palonkorpi, M. (2008). *Matter over Mind? Securitizing Regional Energy Interdependencies*. Aleksanteri Institute, University of Helsinki. Accessible from: <http://www.ii.umich.edu/UMICH/ceseuc/Home/Academics/Research%20Projects/Energy%20Security%20in%20Europe%20and%20Eurasia/Matter%20Over%20Mind%20-%20Palonkorpi.pdf>

Populární kultura (kodaňská a pařížská škola)

- Burton, L. (2005). *Star Trek Enterprise: Demons* (S04E20).
- Livingston, D. (1996). *Star Trek Deep Space Nine: Homefront* (S04E11).
- Moore, R.D. (1996). *Star Trek Deep Space Nine: Paradise Lost* (S04E12).
- Moore, R.D. (1996). *Star Trek Deep Space Nine: For the Cause* (S04E22).
- Rush, M.V. (2005). *Star Trek Enterprise: Terra Prime* (S04E21).
- Shyamalan, M.N. (2004). *The Village*.
- Spielberg, S. (2004). *Terminal*.

(9) Kodaňská škola: revize (14. XI. 2019)

Povinná literatura:

- Ciută, F. (2009). Security and the problem of context: a hermeneutical critique of securitisation theory. *Review of International Studies*, Vol. 35, No. 02, pp. 301-326. Accessible from Cambridge Journals database.
- Stritzel, H. (2007). Towards a Theory of Securitization: Copenhagen and Beyond. *European Journal of International Relations*, Vol. 13, No. 3, pp. 357-383. Accessible from SAGE database.

Doporučená literatura:

- Aradau, C. (2004). Security and the democratic scene: desecuritization and emancipation. *Journal of International Relations and Development*, Vol. 7, No. 4, pp. 388-413. Accessible from SAGE database.
- Balzacq, T. (2005). The Three Faces of Securitization: Political Agency, Audience and Context. *European Journal of International Relations*, Vol. 11, No. 2, pp. 171–201. Dostupné v databázi SAGE.
- Lupták, Ľ. (2011). *Bezpečnostný diskurz v SR: lokalizácia ne(o)liberálneho vládnutia v postsocialistickom barbaricu*. Nepublikovaná disertační práce. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. Dostupné z: <https://theses.cz/id/f6bkh0/>
- Mérand, F. (2006). Social Representations in the European Security and Defence Policy. *Cooperation and Conflict*, Vol. 41, No. 2, pp. 131–152. Accessible from SAGE database.
- Salter, M. (2008). When the exception becomes the rule: borders, sovereignty, and citizenship. *Citizenship Studies*, Vol. 12, No. 4, pp. 365-380. Accessible from Taylor & Francis database.

Populární kultura (kodaňská a pařížská škola)

- Burton, L. (2005). *Star Trek Enterprise: Demons* (S04E20).
- Livingston, D. (1996). *Star Trek Deep Space Nine: Homefront* (S04E11).
- Moore, R.D. (1996). *Star Trek Deep Space Nine: For the Cause* (S04E22).
- Moore, R.D. (1996). *Star Trek Deep Space Nine: Paradise Lost* (S04E12).
- Rush, M.V. (2005). *Star Trek Enterprise: Terra Prime* (S04E21).
- Shyamalan, M.N. (2004). *The Village*.
- Spielberg, S. (2004). *Terminal*.

(10) Čtecí týden (21. XI. 2019)

(11) Pařížská škola: pole, habitus a praktiky (28. XI. 2019)

Povinná literatura:

- Balzacq, T., Tugba, B., Bigo, D., Gutter, E.-P., and Olsson, Ch. (2010). *Security Practices*. International Studies Encyclopaedia. Oxford: Blackwell. **(Pouze čtba)**.
- Daniel, J. & Rychnovská, D. (2015). Mezinárodní politická sociologie: výzkum praxe bezpečnosti. *Mezinárodní vztahy*, Vol. 26, No. 1, pp. 26-45. Accessible from: <https://mv.iir.cz/article/view/1305> **(Pouze čtba)**
- Berling, T. V. (2012). Bourdieu, International Relations, and European Security. *Theory and Society*, Vol. 41, No. 5, pp. 451-478. Accessible from Springer database.

Doporučená literatura:

- Adler-Nissen, R. (2013). *Bourdieu in International Relations. Rethinking key concepts in IR*. London and New York: Routledge.
- Bigo, D. (2011). Pierre Bourdieu and International Relations: Power of Practices of Power. *International Political Sociology*, Vol. 5, pp. 225-258. Accessible from Wiley database.
- Bigo, D. Security: Analysing transnational professionals of (in)security in Europe. In: Adler-Nissen, R. (2013, Ed.): *Bourdieu in International Relations: Rethinking key concepts in IR*. London and New York: Routledge, pp. 114–130.
- Brauch, H. G. Securitizing Global Environmental Change. In: Brauch, H. G., Spring, O., Úrsula, G., Grin, J., Czeslaw, M., Mbote, K. P., Behera, N. Ch., Chourou, B., Krummenacher, H. (2009, Eds.): *Facing Global Environmental Change: Environmental, human, energy, food, health and water security concepts, Hexagon Series on Human and Environmental Security and Peace 4*. Berlin: Springer, pp. 65–104.
- Peoples, C. & Vaughan-Williams, N. (2010). *Critical security studies. An introduction*. London and New York: Routledge, pp. 62-74.
- Salter, M. B. The practice turn: Introduction. In: Salter, M. B., Mutlu, C. E. (2013, Eds.): *Research Methods in Critical Security Studies: An Introduction*. London and New York: Routledge, pp. 85–91.
- Salter, M. B. The practice turn: Introduction. In: Salter, M. B., Mutlu, C. E. (2013, Eds.): *Research Methods in Critical Security Studies: An Introduction*. London and New York: Routledge, pp. 85–91.

Populární kultura (kodaňská a pařížská škola)

- Burton, L. (2005). *Star Trek Enterprise: Demons* (S04E20).
- Livingston, D. (1996). *Star Trek Deep Space Nine: Homefront* (S04E11).
- Moore, R.D. (1996). *Star Trek Deep Space Nine: For the Cause* (S04E22).
- Moore, R.D. (1996). *Star Trek Deep Space Nine: Paradise Lost* (S04E12).
- Rush, M.V. (2005). *Star Trek Enterprise: Terra Prime* (S04E21).
- Shyamalan, M.N. (2004). *The Village*.
- Spielberg, S. (2004). *Terminal*.

(12) Pařížská škola: expertní vědění a bezpečnostní komunity (5. XII. 2019)

Povinná literatura:

- Berling, T. V. (2011). Science and securitization: Objectivation, the authority of the speaker and mobilization of scientific facts. *Security Dialogue*, Vo. 42, No. 4-5, pp. 385-397. Accessible from SAGE database.
- Machacek, E. (2017). Constructing criticality by classification: Expert assessments of mineral raw materials. *Geoforum*, Vol. 84, pp. 368-377. Accessible from Science Direct database.

Doporučená literatura:

- Adler, E. (2004). The Spread of Security Communities: Communities of Practice, Self-Restraint, and NATO's Post-Cold War Transformation. *European Journal of International Relations*, Vol. 14, No. 2, pp. 195-230.
- Hopf, T. (2010). The logic of habit in International Relations. *European Journal of International Relations*, Vol. 16, No. 4, pp. 539-561.
- Oels, A. From Securitization of Climate Change to Climatization of the Security Field: Comparing Three Theoretical Perspectives. In: Scheffran, J., Brzoska, M., Brauch H. G., Link, P. M., and Schilling, J. (Eds., 2012). *Climate Change, Human Security and Violent Conflict*. Vol. 8 of the series Hexagon Series on Human and Environmental Security and Peace, pp. 185-205.
- Pouliot, V. (2008). The Logic of Practicality: A Theory of Practice of Security Communities. *International Organization*, Vol. 62, No. 2, pp 257-288. Accessible from Jstor database.
- Rychnovská, D., Pasgaard, M., and Berling, T. V. (2017). Science and security expertise: Authority, knowledge, subjectivity. *Geoforum*, Vol. 84. Accessible from Science Direct database.

Populární kultura (kodaňská a pařížská škola)

- Burton, L. (2005). *Star Trek Enterprise: Demons* (S04E20).
- Livingston, D. (1996). *Star Trek Deep Space Nine: Homefront* (S04E11).
- Moore, R.D. (1996). *Star Trek Deep Space Nine: For the Cause* (S04E22).
- Moore, R.D. (1996). *Star Trek Deep Space Nine: Paradise Lost* (S04E12).
- Rush, M.V. (2005). *Star Trek Enterprise: Terra Prime* (S04E21).
- Shyamalan, M.N. (2004). *The Village*.
- Spielberg, S. (2004). *Terminal*.

(13) Nový materialismus: asambláž, teorie sítí-aktérů a překlad (12. XII. 2019)

Povinná literatura:

- Acuto, M. & Curtis, S. Assemblage Thinking and International Relations. In: Acuto, M. & Curtis, S. (2014, Eds.): *Reassembling International Theory: Assemblage Thinking and International Relations*. New York: Palgrave MacMillan, pp. 1–15. **(Pouze četba)**.
- Konopásek, Z., Soneryd, L., and Svačina, K. (2018). Lost in Translation: Czech Dialogues by Swedish Design. *Science and Technology Studies* (v tisku).
- Schouten, P. (2013). The Materiality of State Failure: Social Contract Theory, Infrastructure and Governmental Power in Congo. *Millenium: Journal of International Studies*. Vol. 41, No. 3, pp. 553-574. Accessible from SAGE database.

Doporučená literatura:

- Acuto, M. & Curtis, S. (2014, Eds.): *Reassembling International Theory: Assemblage Thinking and International Relations*. New York: Palgrave MacMillan.
- Aradau, Claudia (2010): Security that matters: critical infrastructure and objects of protection. *Security Dialogue*, Vol. 41, No. 5, pp. 491–514.
- Barry, A. (2013). The Translation Zone: Between Actor/Network Theory and International Relations. *Millenium: Journal of International Studies*. Vol. 41, No. 3, pp. 413-429. Accessible from SAGE database.
- Latour, B. (2005). *Reassembling the Social: An Introduction to Actor-Network-Theory*. Oxford: Oxford University Press.
- Müller, M. (2015). Assemblages and Actor-networks: Rethinking Socio-material Power, Politics and Space. *Geography Compass*, Vol. 9, No. 1, pp. 27-41. Accessible from Wiley database.
- Sovacool, B. K. (2006). Reactors, weapons, x-rays, and solar panels: Using SCOT, technological frame, epistemic culture, and actor network theory to investigate technology. *Journal of Technology Studies*, Vol. 32, pp. 4-14.

Populární kultura (nový materialismus)

- Lederman, R. (1992). *Star Trek Next Generation: I, Borg* (S05E23).
- PBS. (2011). *Salmon: Running the Gauntlet* (Nature Episode S29E13).
- The Wachowskis. (1999). *The Matrix*.

Povinná literatura

- Acuto, M. & Curtis, S. Assemblage Thinking and International Relations. In: Acuto, M. & Curtis, S. (2014, Eds.): *Reassembling International Theory: Assemblage Thinking and International Relations*. New York: Palgrave MacMillan, pp. 1–15. **(Pouze četba)**. Balzacq, T., Tugba, B., Bigo, D., Gutter, E.-P., and Olsson, Ch. (2010). *Security Practices*. International Studies Encyclopaedia. Oxford: Blackwell. **(Pouze četba)**.
- Baylis, J. International and global security in the post-cold war era. In: Baylis, J. & Smith, S. (2001, Eds.). *The Globalization of World Politics*. Oxford: Oxford University Press, pp. 253-276. **(Pouze četba)**.
- Booth, K. (1991). Security and Emancipation. *Review of International Studies*, Vol. 17, No. 4, pp. 313-326. Accessible from Jstor database. **(Pouze četba)**.
- Cuita, F. (2010). Conceptual notes on energy security: total or banal security? *Security dialogue*, Vol. 41, No. 2, pp. 123-144. Accessible from SAGE database. **(Pouze četba)**.
- Daniel, J. & Rychnovská, D. (2015). Mezinárodní politická sociologie: výzkum praxe bezpečnosti. *Mezinárodní vztahy*, Vol. 26, No. 1, pp. 26-45. Accessible from: <https://mv.iir.cz/article/view/1305> **(Pouze četba)**
- Dunne, T. & Schmidt, B. Realism. In: Baylis, J. & Smith, S. (2001, Eds.). *The Globalization of World Politics*. Oxford: Oxford University Press, pp. 141-161. **(Pouze četba)**.
- Dunne, T. Liberalism. In: Baylis, J. & Smith, S. (2001, Eds.). *The Globalization of World Politics*. Oxford: Oxford University Press, pp. 162-181. **(Pouze četba)**.
- Hollis, M. & Smith, S. (1990). *Explaining and Understanding International Relations*. Clarendon Press, chapters 1, 3, 4. **(Pouze četba)**.
- Searle, J. (1995). *The Construction of Social Reality*. London: Penguin Group, chapter 1. **(Pouze četba)**.

- Baldwin, D. A. (1995). Security studies and the end of the cold war. *World Politics*, Vol. 48, No. 1, pp. 117-141. Accessible from Jstor database.
- Berling, T. V. (2011). Science and securitization: Objectivation, the authority of the speaker and mobilization of scientific facts. *Security Dialogue*, Vo. 42, No. 4-5, pp. 385-397. Accessible from SAGE database.
- Berling, T. V. (2012). Bourdieu, International Relations, and European Security. *Theory and Society*, Vol. 41, No. 5, pp. 451-478. Accessible from Springer database.
- Buzan, B., Waever, O., and Wilde, J. (1997). *Security: New Framework for Analysis*. Lynne Rienner Publishers, Inc., chapter 2. Accessible in FSS library.
- Ciută, F. (2009). Security and the problem of context: a hermeneutical critique of securitisation theory. *Review of International Studies*, Vol. 35, No. 02, pp. 301-326. Accessible from Cambridge Journals database.
- Fettweis, Ch. J. No Blood for Oil: Why Resource Wars are Obsolete. In: Luft, G. & Korin, A. (2009, Eds.). *Energy Security Challenges for the 21st Century: A Reference Handbook*. Praeger.
- Gilpin, R. (1987). *The Political Economy of International Relations*. Princeton: Princeton University Press, pp. 34-41, 50-64.

- Jackson, R. (2012). *How I was radicalized, or, the effect of opening your eyes*. Accessible from: <https://richardjacksonterrorismblog.wordpress.com/2012/10/29/how-i-was-radicalized-or-the-effects-of-opening-your-eyes>
- Keohane, R. & Nye, J. (2001). *Power and interdependence* (3rd ed.). New York: Longman, chapters 1 a 2. Accessible in FSS library.
- Klare, M. T. There Will Be Blood: Political Violence, Regional Warfare, and the Risk of Great-Power Conflict over Contested Energy Sources. In: Luft, G. & Korin, A. (2009, Eds.). *Energy Security Challenges for the 21st Century: A Reference Handbook*. Praeger.
- Konopásek, Z., Soneryd, L., and Svačina, K. (2018). Lost in Translation: Czech Dialogues by Swedish Design. *Science and Technology Studies* (in press).
- Machacek, E. (2017). Constructing criticality by classification: Expert assessments of mineral raw materials. *Geoforum*, Vol. 84, pp. 368-377. Accessible from Science Direct database.
- Marsh, D. & Stoker, G. (2002, Eds.). *Theory and Methods in Political Science*. Hampshire: Palgrave Macmillan, pp. 153-171.
- Oels, A. From Securitization of Climate Change to Climatization of the Security Field: Comparing Three Theoretical Perspectives. In: Scheffran, J., Brzoska, M., Brauch H. G., Link, P. M., and Schilling, J. (2012, Eds.). *Climate Change, Human Security and Violent Conflict*. Vol. 8 of the series Hexagon Series on Human and Environmental Security and Peace, pp. 185-205.
- Olowaniyi, O. O. (2010). Oil and Youth Militancy in Nigeria's Niger Delta Region. *Journal of Asian and African Studies*, Vol. 43, No. 3, pp. 309-325. Accessible from SAGE database.
- Schouten, P. (2013). The Materiality of State Failure: Social Contract Theory, Infrastructure and Governmental Power in Congo. *Millenium: Journal of International Studies*. Vol. 41, No. 3, pp. 553-574. Accessible from SAGE database.
- Stritzel, H. (2007). Towards a Theory of Securitization: Copenhagen and Beyond. *European Journal of International Relations*, Vol. 13, No. 3, pp. 357-383. Accessible from SAGE database.
- Szulecki, K. & Kusnir, J. (2017). *Energy security and energy transition – securitisation in the electricity sector*. Draft manuscript written for the edited volume „Energy Security in Europe: Divergent Perceptions and Policy Challenges“. Accessible from: <https://www.researchgate.net/project/When-energy-becomes-security-The-Copenhagen-School-meets-energy-studies/update/595cd50d1042bf83f34c7bac>
- Waltz, K. (1979). *Theory of International Politics*. Boston: McGraw-Hill, pp. 116-123.
- Wendt, A. Anarchy is what States make of it. The Social Construction of Power Politics. *International Organization*, Vol. 46, No. 2, pp. 391-425. Accessible from Jstor database.
- Wendt, A. (1999). *Social Theory of international Politics*. Cambridge: Cambridge University Press, pp. 246-259.

Doporučená literatura

- Achenbach, J. (2006). The Tempest. *The Washington Post*. Accessible from: http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2006/05/23/AR2006052301305_pf.html
- Acuto, M. & Curtis, S. (2014, Eds.): *Reassembling International Theory: Assemblage Thinking and International Relations*. New York: Palgrave MacMillan.
- Adelman, M. A. (1973). *The World Petroleum Market*. John Hopkins University Press.

- Adler, E. (2004). The Spread of Security Communities: Communities of Practice, Self-Restraint, and NATO's Post-Cold War Transformation. *European Journal of International Relations*, Vol. 14, No. 2, pp. 195-230.
- Adler-Nissen, R. (2013). *Bourdieu in International Relations. Rethinking key concepts in IR*. London and New York: Routledge.
- Aradau, C. (2004). Security and the democratic scene: desecuritization and emancipation. *Journal of International Relations and Development*, Vol. 7, No. 4, pp. 388-413. Accessible from SAGE database.
- Aradau, Claudia (2010): Security that matters: critical infrastructure and objects of protection. *Security Dialogue*, Vol. 41, No. 5, pp. 491–514.
- Baghat, G. Summer (2003). *The new geopolitics of oil: The United States, Saudi Arabia, and Russia*. Foreign Policy Research Institute, Elsevier Science Limited.
- Baldwin, D. A. (1997). The concept of security. *Review of International Studies*, Vol. 23, No. 1, pp. 5-26. Accessible from: http://www.rect.muni.cz/summerschool/International_Security/Module%201/baldwin.pdf
- Balzacq, T. (2005). The Three Faces of Securitization: Political Agency, Audience and Context. *European Journal of International Relations*, Vol. 11, No. 2, pp. 171–201. Dostupné v databázi SAGE.
- Barry, A. (2013). The Translation Zone: Between Actor/Network Theory and International Relations. *Millenium: Journal of International Studies*. Vol. 41, No. 3, pp. 413-429. Accessible from SAGE database.
- Belyi, A. (2009). Reciprocity as a factor of the energy investment regimes in the EU-Russia energy relations. *Journal of World Energy Law & Business*, Vol. 2, No. 2. Accessible from: https://www.kent.ac.uk/politics/carc/research/eeag/papers/117JWELB_A_Belyi.pdf
- Berger, P. L. & Luckmann, T. (1966). *The Social Construction of Reality*. London: Penguin Books.
- Bigo, D. (2011). Pierre Bourdieu and International Relations: Power of Practices of Power. *International Political Sociology*, Vol. 5, pp. 225-258. Accessible from Wiley database.
- Bigo, D. Security: Analysing transnational professionals of (in)security in Europe. In: Adler-Nissen, R. (2013, Ed.): *Bourdieu in International Relations: Rethinking key concepts in IR*. London and New York: Routledge, pp. 114–130.
- Binhack, P. & Tichy, L. (2012). Asymmetric interdependence in the Czech-Russian Relations. *Energy Policy*, Vol. 12, No. 6. Accessible from ScienceDirect.com database.
- Booth, K. (2007). *Theory of World Security*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Brauch, H. G. Securitizing Global Environmental Change. In: Brauch, H. G., Spring, O., Úrsula, G., Grin, J., Czeslaw, M., Mbote, K. P., Behera, N. Ch., Chourou, B., Krummenacher, H. (2009, Eds.): *Facing Global Environmental Change: Environmental, human, energy, food, health and water security concepts, Hexagon Series on Human and Environmental Security and Peace 4*. Berlin: Springer, pp. 65–104.
- Buzan, B. & Hansen, L. (2009). *The Evolution of International Security Studies*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Buzan, B. & Waever, O. (2003). *Regions and Powers: The Structure of International Security*. Cambridge University Press.
- Buzan, B., Waever, O., and Wilde, J. (1997). *Security: New Framework for Analysis*. Lynne Rienner Publishers, Inc.

- Carter, E. & Nivola, P. Making Sense of „Energy Independence“. In: Elkind, J. & Pascual, C. (2009, Eds.). *Energy security: Economics, Politics, Strategies, and Implications*. Brookings Institution Press.
- Česnakas, G. (2010). Energy resources in foreign policy: a theoretical approach. *Baltic Journal of Law & Politics*, Vol. 3, No. 1.
- Chester, L. (2010). Conceptualising energy security and making explicit its polysemic nature. *Energy policy*, Vol. 38, No. 4. Accessible from ScienceDirect.com database.
- Christou, O. (2013). Energy securitization and desecuritization in the New Middle East. *Security Dialogue*, Vol. 44, No. 5-6, pp. 507-522. Accessible from SAGE database.
- Cox, R. W. (1981). Social Forces, States and World Orders: Beyond International Relations Theory. *Millennium: Journal of International Studies*, Vol. 10, No. 2. Accessible from SAGE database.
- Cox, R. W. (1981). Social Forces, States and World Orders: Beyond International Relations Theory. *Millennium: Journal of International Studies*, Vol. 10, No. 2. Accessible from SAGE database.
- Cox, R. W. (2010). Robert Cox on World Orders, Historical Change, and the Purpose of Theory in International Relations. Theory Talky #37: Robert Cox. Accessible from: <http://www.theory-talks.org/2010/03/theory-talk-37.html>
- Cuita, F. & Klinke, I. (2010). Lost in conceptualization: reading the “new Cold War“ with critical geopolitics. *Political Geography*, Vol. 29, No. 6. Accessible from ScienceDirect.com database.
- Daniel, J. & Turcsányi, R. (2015). *The Challenges of Central European Security: Critical Insights*. Brno: Masarykova univerzita. Accessible from: http://www.globalpolitics.cz/wp-content/uploads/2015/04/Challenges_of_central_european_security.pdf
- Epstein, M. Introduction to the Philosophy of Science. In: Seale, C. (2012, Ed.). *Researching Society and Culture*. Thousand Oaks: SAGE.
- Gallie, W. B. (1956). *Essentially contested concepts*. Meeting of the Aristotelian Society. London: Bedford Square, 21: London, W.C.1.
- Galtung, J. (1969). Violence, Peace, and Peace Research. *Journal of Peace Research*, Vol. 6, No. 3. Accessible from Jstor database.
- Gerring, J. (1999). What Makes a Concept Good? *Polity*, Vol. 31, No. 3. Accessible from Jstor database.
- Gill, S., Law, D. (1988). *The Global Political Economy: Perspectives, Problems, and Policies*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press.
- Gilpin, R. (1986). *The Political Economy of International Relations*. Princeton: Princeton University Press, pp. 65-117.
- Hinnebusch, R. (2003). *The International Politics of the Middle East*. Manchester and New York: Manchester University Press.
- Hopf, T. (2010). The logic of habit in International Relations. *European Journal of International Relations*, Vol. 16, No. 4, pp. 539-561.
- Human Security Now. Final Report. (2003). *Commission on Human Security*. New York. Accessible from: <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/91BAEEDBA50C6907C1256D19006A9353-chs-security-may03.pdf>

- Huysmans, J. (1998). Security! What do you mean? From concept to thick signifier. *European Journal of International Relations*, Vol. 4, No. 2, pp. 226-255. Accessible from SAGE database.
- Huysmans, J. (2002). Defining Social Constructivism in Security Studies: The Normative Dilemma of Writing Security. *Alternatives*, Vol. 27. pp. 41-62.
- James, L. & Morgan, P. (1999). *Security Studies Today*. Cambridge: Polity Press.
- Katzenstein, P. J. (1996). *The Culture of National Security*. New York: Columbia University Press.
- King, G. & Murray, Ch. J. (2002). *Rethinking Human Security*. *Political Science Quarterly*, Vol. 116, pp. 585–610. Accessible from Wiley database.
- Kirchner, E. & Berk, C. (2010). European Energy Security Co-operation: Between Amity and Enmity. *Journal of Common Market Studies*, Vol. 48, Issue 4. Accessible from Wiley database.
- Klare, M. T. (2008). *Rising Powers, Shrinking Planet: The New Geopolitics of Energy*. Transcription of conference. Accessible from: http://www.carnegiecouncil.org/studio/multimedia/20080514/0041.html/_res/id=sa_File1/Rising_Powers_Shrinking_Planet.pdf
- Kolodziej, E. A. (1992). What is security and security studies? Lessons from the cold war. *Contemporary Security Policy*, Vol. 13, No. 1, pp. 1-31. Accessible from Taylor and Francis database.
- Krause, K. & Williams, M. (1996). Broadening the Agenda of Security Studies: Politics and Methods. *Mershon International Studies Review*, Vol. 40, No. 2, pp. 229-254. Accessible from Jstor database.
- Latour, B. (2005). *Reassembling the Social: An Introduction to Actor-Network-Theory*. Oxford: Oxford University Press.
- Lupták, Ľ. (2011). *Bezpečnostný diskurz v SR: lokalizácia ne(o)liberálneho vládnutia v postsocialistickom barbaricu*. Disertační práce. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. Dostupné z: <https://theses.cz/id/f6bkh0/>
- Marsh, D. & Stoker, G. (2002, Eds.) *Theory and Methods in Political Science*. Hampshire: Palgrave Macmillan, pp. 17-41.
- McDonald, M. (2008). Securitization and the Construction of Security. *European Journal of International Relations*, Vol. 14, No. 4. Accessible from SAGE database.
- Mearsheimer, J. (2001). *The tragedy of great power politics*. W. W. Norton & Company.
- Mérand, F. (2006). Social Representations in the European Security and Defence Policy. *Cooperation and Conflict*, Vol. 41, No. 2, pp. 131–152. Accessible from SAGE database.
- Müller, M. (2015). Assemblages and Actor-networks: Rethinking Socio-material Power, Politics and Space. *Geography Compass*, Vol. 9, No. 1, pp. 27-41. Accessible from Wiley database.
- Nordhaus, W. (2009). *The Economics of an Integrated World Oil Market*. Keynote Address at International Energy Workshop.
- Nye, J. (2006). The Wrong Way to Think About Oil. *Project Syndicate*.
- O'Tuathail, G. (1996). *Critical geopolitics: the politics of writing global space (Barrows lectures)*. University of Minnesota press.
- Ocelík, P. & Osička, J. (2014). The framing of unconventional natural gas resources in the foreign energy policy discourse of the Russian Federation. *Energy Policy*, Vol. 72. Accessible from ScienceDirect.com database.

- Ocelík, P., Osička, J., Zapletalová, V., Černocho, F., Dančák, B. (2017). Local opposition and acceptance of a deep geological repository of radioactive waste in the Czech Republic: A frame analysis. *Energy Policy*, Vol. 105, pp. 458-466.
- Oels, A. From Securitization of Climate Change to Climatization of the Security Field: Comparing Three Theoretical Perspectives. In: Scheffran, J., Brzoska, M., Brauch H. G., Link, P. M., and Schilling, J. (Eds., 2012). *Climate Change, Human Security and Violent Conflict*. Vol. 8 of the series Hexagon Series on Human and Environmental Security and Peace, pp. 185-205.
- Palonkorpi, M. (2008). *Matter over Mind? Securitizing Regional Energy Interdependencies*. Aleksanteri Institute, University of Helsinki. Accessible from: <http://www.ii.umich.edu/UMICH/ceseuc/Home/Academics/Research%20Projects/Energy%20Security%20in%20Europe%20and%20Eurasia/Matter%20Over%20Mind%20-%20Palonkorpi.pdf>
- Pascual, C. & Zambetakis, E. The Geopolitics of Energy. From Security to Survival. In: Pascual, C. & Elkind, J. (2009, Eds.). *Energy Security. Economics, Politics, Strategies, and Implications*. Washington D.C.: Brookings Institution Press.
- Peoples, C. & Vaughan-Williams, N. (2010). *Critical security studies. An introduction*. London and New York: Routledge, pp. 62-74.
- Peoples, C. & Vaughan-Williams, N. (2010). *Critical security studies. An introduction*. London and New York: Routledge.
- Pouliot, V. (2008). The Logic of Practicality: A Theory of Practice of Security Communities. *International Organization*, Vol. 62, No. 2, pp 257-288. Accessible from Jstor database.
- Prange-Gstöhl, H. (2009). Enlarging the EU's internal energy market: Why would third countries accept EU rule export? *Energy policy*, Vol. 37, No. 12.
- Reuveny, R., & Kang, H. (1998). Bilateral trade and political conflict/cooperation: Do goods matter? *Journal of Peace Research*, Vol. 35, No. 5.
- Rychnovská, D., Pasgaard, M., and Berling, T. V. (2017). Science and security expertise: Authority, knowledge, subjectivity. *Geoforum*, Vol. 84. Accessible from Science Direct database.
- Salter, M. (2008). When the exception becomes the rule: borders, sovereignty, and citizenship. *Citizenship Studies*, Vol. 12, No. 4, pp. 365-380. Accessible from Taylor & Francis database.
- Salter, M. B. The practice turn: Introduction. In: Salter, M. B., Mutlu, C. E. (2013, Eds.): *Research Methods in Critical Security Studies: An Introduction*. London and New York: Routledge, pp. 85–91.
- Searle, J. (1995). *The Construction of Social Reality*. London: Penguin Group.
- Shaw, M. (1993). There is no such thing as society: Beyond individualism and statism in international security studies. *Review of International Studies*, Vol. 19, No. 2, pp. 159-175. Accessible from Jstor database.
- Sovacool, B. K. (2006). Reactors, weapons, x-rays, and solar panels: Using SCOT, technological frame, epistemic culture, and actor network theory to investigate technology. *Journal of Technology Studies*, Vol. 32, pp. 4-14.
- Van Evera, S. (1995). *Guide to Methods for Students of Political Science*. Ithaca: Cornell University Press, pp. 7-15.
- Wallerstein, I. (1984). *The Politics of the World-Economy: The States, the Movements and the Civilizations*. Cambridge University Press.

- Walt, S. (1991). The Renaissance of Security Studies. *International Studies Quarterly*, Vol. 35, No. 2, pp. 211-239. Accessible from Jstor database.
- Waltz, K. (1979). *Theory of international politics*. Boston: McGraw-Hill.
- Weldes, Y. (1996). Constructing National Interest. *European Journal of International Relations*, Vol. 2, No. 3. Accessible from SAGE database.
- Wendt, A. (1999). *Social Theory of international Politics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wight, C. (2006). *Agents, Structures and International Relations: Politics as Ontology*. Cambridge University Press.
- Wolfers, A. (1952). "National Security" as an Ambiguous Symbol. *Political Science Quarterly*, Vol. 67, No. 4, pp. 481-502. Accessible from Jstor database.
- Yergin, D. (2006). Ensuring Energy Security. *Foreign Affairs*, Vol. 85, No. 2. Accessible from: http://www.un.org/ga/61/second/daniel_yergin_energysecurity.pdf
- Ziegler, Ch. E. (2013). Energy Pipeline Networks and Trust: The European Union and Russia in Comparative Perspective. *International Relations*, Vol. 27. Accessible from SAGE.

Populární kultura

- Bertolucci, B. (1970). *Il Conformista*.
- Blomkamp, N. (2009). *District 9*.
- Blomkamp, N. (2013). *Elysium*.
- Burger, N. (2014). *Divergent*.
- Burton, L. (2005). *Star Trek Enterprise: Demons* (S04E20).
- Cuarón, A. (2018). *Roma*.
- Joon-ho, B. (2019). *Parasite*.
- Kolbe, W. (1991). *Star Trek Next Generation: Darmok* (S05E02).
- Kroeker, A. (2003). *Star Trek Enterprise: The Expanse* (S02E26).
- Kroeker, A. (2003). *Star Trek Enterprise: The Xindi* (S03E01).
- Landau, L. (1996). *Star Trek Voyager: Alliances* (S02E14).
- Lang, F. (1927). *Metropolis*.
- Lederman, R. (1992). *Star Trek Next Generation: I, Borg* (S05E23).
- Livingston, D. (1996). *Star Trek Deep Space Nine: Homefront* (S04E11).
- Lobl, V. (1998). *Star Trek Deep Space Nine: In the Pale Moonlight* (S06E19).
- Lorraine, L. (2012). *The Other Son*.
- Lucas, G. (1999). *Star Wars. Episode I: The Phantom Menace*.
- Lucas, G. (2002). *Star Wars. Episode II Attack of the Clones*.
- Lucas, G. (2005). *Star Wars. Episode III Revenge of the Sith*.
- Moore, R.D. (1996). *Star Trek Deep Space Nine: For the Cause* (S04E22).
- Moore, R.D. (1996). *Star Trek Deep Space Nine: Paradise Lost* (S04E12).
- Niccol, A. (2011). *In Time*.
- PBS. (2011). *Salmon: Running the Gauntlet* (Nature Episode S29E13).
- Rush, M.V. (2005). *Star Trek Enterprise: Terra Prime* (S04E21).
- Shyamalan, M.N. (2004). *The Village*.
- Spielberg, S. (2004). *Terminal*.

- Spielberg, S. (2015). *Bridge of Spies*.
- The Wachowskis. (1999). *The Matrix*.
- Villeneuve, D. (2016). *Arrival*.
- Windell, T. (2000). *Star Trek Voyager: Critical Care* (S07E08).